

Αναρτητέα στο διαδίκτυο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜ/ΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ & ΔΗΜ.
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ & ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΔΗΜ/ΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Αθήνα, 14 Ιουνίου 2017
Αριθ. πρωτ.: 2/45897/0026

Ταχ. Δ/ση : Λ. Κηφισίας 124 &
Ιατρίδου 2
Ταχ. Κώδικας : 115 26, Αθήνα
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 2106987729,704
Φαξ : 2106987730
email : d26@glk.gr

Προς: Ως πίνακας διανομής

ΠΑΡΟΧΗ ΟΔΗΓΙΩΝ ΕΠΙ Ν.4270/2014/ΕΙΡ

ΘΕΜΑ: «Παροχή οδηγιών επί διατάξεων του ν.4270/2014»

Προκειμένου να τύχουν εφαρμογής οι διατάξεις των παρ. 2 του άρθρου 24 και 1 του άρθρου 25 του ν.4270/2014, αλλά και κατόπιν ερωτημάτων που τέθηκαν από τις υπηρεσίες αναφορικά με την εφαρμογή διατάξεων του ανωτέρω νόμου, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Κεφάλαιο Α' –Κεντρική Διοίκηση

Α. Αρμοδιότητα Διατάκτη και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων/εξουσιοδότηση υπογραφής

1. α. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 του ν.4270/2014 (Α' 143), όπως ισχύει, **Διατάκτης** είναι ο Υπουργός ή το προβλεπόμενο από την κείμενη νομοθεσία ή τις οργανικές διατάξεις όργανο κάθε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης ή οποιοδήποτε άλλο εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο, που είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση του προϋπολογισμού του φορέα του, αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού αυτού και προσδιορίζει τις απαιτήσεις σε βάρος του. Επιπρόσθετα, με τις διατάξεις των άρθρων 66 και 71 του ίδιου νόμου, καθώς και με

αυτές του πδ 80/2016 (Α' 145) καθορίζονται ειδικά αρμοδιότητες του διατάκτη αναφορικά με τις αναλήψεις υποχρεώσεων.

β. Με τις διατάξεις του άρθρου 22 καθορίζονται οι αρμοδιότητες των Υπουργών και Λοιπών επικεφαλής Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Μεταξύ αυτών είναι η διαχείριση και εκτέλεση του προϋπολογισμού του Υπουργείου ή του φορέα του οποίου προΐστανται ή διοικούν, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον πλαίσιο για τα δημόσια οικονομικά, η ανακατανομή πιστώσεων του προϋπολογισμού τους, η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων.

γ. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 69Γ, οι Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών των Υπουργείων και λοιπών φορέων που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Κράτους αναδιοργανώθηκαν προκειμένου να αναλάβουν αποκλειστικά όλες τις αρμοδιότητες οικονομικής υπηρεσίας.

2. α. Στις διατάξεις του άρθρου 54 του πδ 63/2005 (Α' 98), προβλέπεται ότι οι υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί και υφυπουργοί μπορούν με απόφασή τους που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να μεταβιβάζουν στο γενικό γραμματέα του υπουργείου, σε γενικούς γραμματείς που προΐστανται γενικών γραμματειών, σε ειδικούς γραμματείς, σε διευθυντές και γενικά σε προϊστάμενους υπηρεσιακών μονάδων ορισμένες αρμοδιότητές τους ή το δικαίωμα να υπογράφουν κατά περίπτωση «με εντολή υπουργού» ή «με εντολή υφυπουργού».

β. Με τις διατάξεις της παρ. Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4152/2013 (Α'107) ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη η Οδηγία 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2011για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές (ΕΕ L 48) προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να ενισχυθεί με τον τρόπο αυτόν η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρών και μεσαίων (ΜΜΕ). Στις διατάξεις αυτές προβλέπεται μεταξύ άλλων και η πληρωμή των πιστωτών του Δημοσίου σε εμπορικές συναλλαγές κατά την έννοια των διατάξεων αυτών εντός συγκεκριμένων προθεσμιών. Η μη τήρηση των προθεσμιών αυτών συνεπάγεται την καταβολή τόκων υπερημερίας και εφάπαξ χρηματικού ποσού που θα επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του κάθε φορέα.

3. α. Στο πλαίσιο αυτό, και δεδομένων των αλλαγών που έχουν επέλθει στην οργανωτική δομή των φορέων απαιτείται να επανεξεταστεί το όλο θέμα των αρμοδιοτήτων που αφορούν σε ενέργειες διατάκτη σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του κάθε φορέα. Οι αλλαγές θα πρέπει να διενεργηθούν προς την

κατεύθυνση της διατήρησης από τον υπουργό/ανώτατο όργανο διοίκησης των αρμοδιοτήτων μόνο στις περιπτώσεις έργων ή προμηθειών εξοπλισμού μείζονος σημασίας και υψηλής δαπάνης, σε σχέση με το συνολικό ύψος των εγγεγραμμένων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του οικείου Υπουργείου.

β. Ενδεικτικά, ενέργειες εκτέλεσης προϋπολογισμού όπως:

- η υπογραφή του τεκμηριωμένου αιτήματος προς την αρμόδια οικονομική υπηρεσία (παρ. 3α του άρθρου 66 του ν.4270/2014 και 1α του άρθρου 4 του πδ 80/2016),
- η υπογραφή των αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης (παρ. 1 του άρθρου 66 του ν.4270/2014 και πδ 80/2014),
- η υπογραφή συμβάσεων ή αποφάσεων απευθείας ανάθεσης και συγκρότησης των σχετικών επιτροπών,
- η ανακατανομή πιστώσεων σύμφωνα με τους κανόνες που θέτουν οι διατάξεις του άρθρου 71 του ν.4270/2014,
- η έγκριση έκδοσης Χρηματικού Εντάλματος Προπληρωμής και ο ορισμός υπολόγου
- η υπογραφή απόφασης έγκρισης επιχορήγησης

δύναται να ανατεθούν σε υφιστάμενα ιεραρχικά διοικητικά όργανα καθ' ύλην αρμόδια, δηλαδή σε προϊσταμένους επιχειρησιακών οργανικών μονάδων του φορέα **πλην αυτών βέβαια με οικονομικό αντικείμενο που υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών** (ΓΔΟΥ).

γ. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι ανωτέρω ενέργειες είναι διακριτές και η ανάθεσή τους δύναται να διενεργηθεί σε διαφορετικού επιπέδου ιεραρχικά όργανα. Δηλαδή, το ίδιο όργανο στο οποίο έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα της υπογραφής εγγράφου τεκμηριωμένου αιτήματος δεν απαιτείται να υπογράψει και τη σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης. Εύλογο είναι βέβαια η υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος προς την ΓΔΟΥ να ακολουθεί την κατανομή του προϋπολογισμού του υπουργείου, διαφορετικά οι υποβάλλοντες το τεκμηριωμένο αίτημα δεν θα γνωρίζουν το ύψος των πιστώσεων που τους έχουν διατεθεί για την εκτέλεση του έργου τους.

δ. Προτείνεται, στο πλαίσιο της ελληνικής έννομης τάξης, της διοικητικής οργάνωσης του ελληνικού κράτους, αλλά και των διατάξεων του άρθρου 25 του υπαλληλικού κώδικα {ν.3528/2007 (Α' 260)}, οι αρμοδιότητες του άρθρου 26 παρ. 1 του ν.4270/2014, του άρθρου 4 παρ. 1γ του πδ 80/2016 και του άρθρου 75 παρ. 5 του ν.4446/2016 (Α' 240), να μην μεταβιβάζονται. Οι αρμοδιότητες αυτές είναι διακριτές από την αρμοδιότητα υπογραφής της αντίστοιχης απόφασης ανάληψης υποχρέωσης και προκειμένου να είναι σε γνώση του αρμόδιου υπουργού η τυχόν διαφωνία μεταξύ διατάκτη και γδου, συστήνεται η εντολή για την εκτέλεση μη νόμιμης δαπάνης (κατά την κρίση του γδου) να δίδεται από τον αρμόδιο υπουργό. Το ίδιο συστήνεται και για την περίπτωση διαφωνίας λόγω διαπίστωσης του ΓΔΟΥ ότι το τεκμηριωμένο αίτημα του διατάκτη υπερβαίνει την πίστωση που θα έπρεπε εύλογα να κατανεμηθεί στον συγκεκριμένο διατάκτη, ακόμα και αν η προς έκδοση απόφαση ανάληψη υποχρέωσης είναι εντός της συνολικά διαθέσιμης πίστωσης του φορέα.

ε. Αντίθετα, για δαπάνες που διενεργούνται από περιφερειακές και αποκεντρωμένες υπηρεσίες των υπουργείων και ανώτατων διοικητικών αρχών σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 24 του ν.4270/2014, οι ανωτέρω αρμοδιότητες (άρθρα 26 παρ.1 του ν.4270/2014, 4 παρ.1γ του πδ 80/2016 και 75 παρ.5 του ν.4446/2016) δύναται να ασκούνται από τους αρμόδιους διατάκτες ανά νομό.

4. Κατόπιν αυτών και για την ενιαία αντιμετώπιση του θέματος από όλους του φορείς, προτείνονται τα ακόλουθα:

α. αναφορικά με τις αναλήψεις υποχρέωσης κατά αρμόδιο όργανο υπογραφής η κλιμάκωση του ύψους της ως ακολούθως:

ι. Μέχρι του ποσού των 40.000 Ευρώ Προϊστάμενος Διεύθυνσης (της Υπηρεσίας που αφορά η προς ανάληψη δαπάνη).

ιι. Από του ποσού των 40.001 Ευρώ και μέχρι 200.000 Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης (της Υπηρεσίας που αφορά η προς ανάληψη δαπάνη).

ιιι. Από του ποσού των 200.001 και μέχρι 10.000.000 Ευρώ αρμόδιος Γενικός Γραμματέας.

ιιιι. Από του ποσού των 10.000.001 και άνω ο αρμόδιος Υπουργός, Αναπληρωτής Υπουργός, Υφυπουργός/ ανώτατο όργανο διοίκησης.

β. Στις περιπτώσεις φορέων που δεν υφίσταται η ανωτέρω ιεραρχική δομή, η κλιμάκωση μπορεί να προσαρμοστεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε η εν λόγω ευθύνη να ανατίθεται με γνώμονα την αποτελεσματική εκτέλεση του προϋπολογισμού τους.

γ. Η υπογραφή του τεκμηριωμένου αιτήματος δύναται να ακολουθεί την ανωτέρω κλιμάκωση, εξαρτάται όμως από τη διοικητική κουλτούρα του φορέα, την εν γένει διάρθρωση του φορέα αλλά και τις εσωτερικές διοικητικές διαδικασίες επικοινωνίας και το ύψος του προϋπολογισμού που ο κάθε φορέας διαχειρίζεται.

5. Επισημαίνεται ότι για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 54 του πδ 63/2005, θα πρέπει όχι μόνο να τεθούν ως άνω χρηματικά όρια (κατώφλια), αλλά θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι αρμοδιότητες της κάθε επιχειρησιακής οργανικής μονάδας της οποίας προΐσταται ο προϊστάμενος που του μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα είτε η εξουσιοδότηση υπογραφής «Με εντολή .....». Συνεπώς, για δαπάνες γενικού ενδιαφέροντος που αφορούν περισσότερες της μίας Γενικές Διευθύνσεις, η υπογραφή της σχετικής απόφασης ανάληψης θα πρέπει ανεξαρτήτως ποσού να ανατίθεται στον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα, ενώ για δαπάνες γενικού ενδιαφέροντος που αφορούν περισσότερες της μίας Γενικές Γραμματείες, η υπογραφή της σχετικής απόφασης ανάληψης θα πρέπει ανεξαρτήτως ποσού να ανατίθεται στον αρμόδιο Υπουργό, Αν. Υπουργό ή Υφυπουργό.

Παράδειγμα: απόφαση ανάληψης υποχρέωσης ύψους 80.000 Ευρώ για προμήθεια χαρτιού που αφορά τρεις Γενικές Διευθύνσεις, παρόλο που, σύμφωνα με τα πιο πάνω όρια, ανήκει στις αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή, πρέπει να υπογραφεί από τον Γενικό Γραμματέα που προΐσταται των εν λόγω Γενικών Διευθύνσεων ή από τον αρμόδιο Υπουργό αν αφορά Γενικές Διευθύνσεις που υπάγονται σε διαφορετικές Γενικές Γραμματείες.

6. Αναφορικά με τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών ή δημόσιων έργων, επισημαίνεται ότι η αρμοδιότητα υπογραφής τους αποτελεί αρμοδιότητα διατάκτη. Η Διεύθυνση ή το Τμήμα Προμηθειών και οι αρμόδιοι προϊστάμενοι διενεργούν τις απαραίτητες πράξεις ή προπαρασκευαστικές ενέργειες προκειμένου να συναφθεί η σχετική σύμβαση, σύμφωνα με τις οργανικές διατάξεις του φορέα. Το ίδιο ισχύει και για την αρμοδιότητα συγκρότησης συλλογικών οργάνων που αφορούν τις ως άνω συμβάσεις. Στην περίπτωση αυτή προτείνεται η κλιμάκωση του ύψους της σύμβασης κατά αρμόδιο όργανο υπογραφής τους, αντιστοίχως με τα όρια που αναφέρθηκαν προηγουμένως για την υπογραφή αποφάσεων ανάληψης και με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις (καθ' ύλην αρμοδιότητα, χρηματικά όρια).

7. Τα αναφερόμενα ισχύουν και για λοιπές αρμοδιότητες όπως η υπογραφή αποφάσεων έγκρισης επιχορηγήσεων, έγκρισης έκδοσης Χρηματικών Ενταλμάτων Προπληρωμής (ΧΕΠ) κλπ.

8. Προς αποφυγή παρανοήσεων τονίζεται ότι προϊστάμενος οργανικής μονάδας, ο οποίος έχει εξουσιοδοτηθεί από τον αρμόδιο υπουργό/ανώτατο όργανο διοίκησης ή από το κατά νόμο αρμόδιο όργανο, δεν δύναται να εξουσιοδοτήσει άλλο διοικητικό όργανο καθώς μία τέτοια ενέργεια θα συνιστούσε υπεξουσιοδότηση η οποία είναι ανεπίτρεπτη.

B. Αρμοδιότητες ΓΔΟΥ και εξουσιοδότηση υπογραφής

1. α. Με τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν.4270/2014, σε κάθε Υπουργείο συνεστήθη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της οποίας ο επικεφαλής είναι ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου. Ο ορισμός και η αναπλήρωση των προϊσταμένων οικονομικών υπηρεσιών διέπονται από τις κείμενες διατάξεις, εφόσον από τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου δεν ρυθμίζεται διαφορετικά.

β. Οι αρμοδιότητες του ΓΔΟΥ καθορίζονται με τις διατάξεις των άρθρων 24, 26, 66 και 69Γ του ν.4270/2014. Κύρια αρμοδιότητά του είναι η διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του υπουργείου/φορέα του και των εποπτευόμενων από αυτό νομικών προσώπων και η εποπτεία των διαδικασιών που αφορούν στον προϋπολογισμό και την ορθή λογιστική αποτύπωση των δραστηριοτήτων του υπουργείου/φορέα και των εποπτευόμενων νομικών προσώπων.

γ. Επιπρόσθετα, με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 65, ο διατάκτης, επικουρούμενος από τον προϊστάμενο οικονομικών υπηρεσιών, οφείλει να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού του φορέα του, καθώς και για την επίτευξη των στόχων του.

δ. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 24 οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών, με απόφασή τους, δύναται να εξουσιοδοτούν ιεραρχικά υφιστάμενά τους όργανα, καθώς και επικεφαλής γραφείων/ αυτοτελών γραφείων, να υπογράφουν με εντολή τους πράξεις, βεβαιώσεις και τίτλους πληρωμής, σύμφωνα με τις οδηγίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

2. α. Κατόπιν αυτών και προκειμένου να ασκούνται οι ανωτέρω αρμοδιότητες σύμφωνα με τις γενικές αρχές του άρθρου 33 του ν.4270/2014 και ιδιαίτερα την αρχή της διαφάνειας, στην κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 24 απόφαση του ΓΔΟΥ απαιτείται να αναφέρονται λεπτομερώς οι πράξεις των οποίων η υπογραφή εξουσιοδοτείται σε υφιστάμενα διοικητικά όργανα.

β. Ειδικότερα, ο ΓΔΟΥ δύναται να εξουσιοδοτεί την υπογραφή:

ι) της βεβαίωσης δέσμευσης πίστωσης (άρθρο 66 του ν.4270/2014 και π.δ. 80/2016),

ιι) των τίτλων πληρωμής (χρηματικά εντάλματα, μισθοδοτικές καταστάσεις),

ιιι) της πράξης εκκαθάρισης (άρθρο 76 του ν.4446/2016),

ιιι) λοιπές διοικητικές πράξεις και έγγραφα.

Επισημαίνεται ότι δεν υπάγονται στις ανωτέρω διατάξεις αρμοδιότητες όπως η παροχή γνώμης, απλής ή σύμφωνης, όπου αυτή απαιτείται.

γ. Καθώς η απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 24 είναι κανονιστικού περιεχομένου διοικητική πράξη κατά τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν.2690/1999 (Α' 45), είναι δημοσιευτέα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι πράξεις που υπογράφονται κατόπιν παροχής εξουσιοδότησης («Με εντολή ....) από ένα όργανο (ΓΔΟΥ) στο άλλο (υφιστάμενο ιεραρχικό όργανο), αν και φέρουν την υπογραφή του εξουσιοδοτημένου οργάνου, θεωρούνται πράξεις του οργάνου που έδωσε την εξουσιοδότηση.

δ. Διαφορετική από την εξουσιοδότηση υπογραφής είναι η αναπλήρωση του προσώπου του ΓΔΟΥ, σε περίπτωση απουσίας ή νόμιμου κωλύματός του. Στην περίπτωση της αναπλήρωσης, παρά τη διαφορά των προσώπων, τις αρμοδιότητες θεωρείται ότι ασκεί ο ίδιος ο ΓΔΟΥ και όχι άλλο διοικητικό όργανο. Την αναπλήρωση ρυθμίζουν οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν.2690/1999 και του άρθρου 87 του υπαλληλικού κώδικα. Για την εφαρμογή της, ιδιαιτέρως αφού πρόκειται για ενέργειες με οικονομικό αντικείμενο, χρειάζεται η έκδοση σχετικής πράξης που θα καθορίζει τον αναπληρωτή. Η πράξη αυτή εκδίδεται από τον αναπληρούμενο και έχει ατομικό χαρακτήρα.

3. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν.4270/2014, ο ΓΔΟΥ είναι υπεύθυνος για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του υπουργείου/φορέα και μεριμνά για τη σύσταση και την εφαρμογή εσωτερικών δικλίδων στη δημοσιονομική διαχείριση του φορέα του. Κατά συνέπεια, η εξουσιοδότηση της υπογραφής κατά την παρ. 2 του άρθρου 24, πρέπει να δίδεται κατά τρόπο που διασφαλίζεται η χρηστή διαχείριση του δημόσιου χρήματος.

4. α. Κατόπιν αυτών και για την ενιαία αντιμετώπιση του θέματος από όλα τα υπουργεία/φορείς, προτείνεται αναφορικά με τις βεβαιώσεις δέσμευσης πίστωσης, τις πράξεις εκκαθάρισης και τους τίτλους πληρωμής, κατά αρμόδιο όργανο υπογραφής, η κλιμάκωση του ύψους των, ως ακολούθως:

ι. Μέχρι του ποσού των 50.000 Ευρώ ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης.

ιι. Από του ποσού των 50.001 και άνω Ευρώ ο ΓΔΟΥ.

β. Σε περιπτώσεις Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Κράτους (άρθρο 14 παρ. 1στ) και στις οποίες η αρμόδια για την εκτέλεση του προϋπολογισμού οικονομική υπηρεσία λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, δύναται να ανατεθεί η εξουσιοδότηση υπογραφής των ανωτέρω πράξεων και στον αρμόδιο τμηματάρχη με την προϋπόθεση ότι οι ανωτέρω πράξεις θα φέρουν τρεις υπογραφές (μονογραφή εκκαθαριστή, την υπογραφή του προϊσταμένου γραφείου και την υπογραφή του αρμόδιου τμηματάρχη). Σε περίπτωση που δεν δύναται να εφαρμοστεί η ανωτέρω αρχή, διότι δεν υφίσταται σχετική δομή (γραφείο) αυτό θα πρέπει να κοινοποιηθεί στην αρμόδια Διεύθυνση με σχετική τεκμηρίωση για προσαρμογή του ΟΠΣΔΠ, προκειμένου τα χρηματικά εντάλματα να εκδίδονται με μία μονογραφή και μία υπογραφή.

γ. Αναφορικά με τις ενέργειες/πράξεις που αφορούν στην εξόφληση των χρηματικών ενταλμάτων διενεργούνται/προσυπογράφονται και υπογράφονται αποκλειστικά από τον προϊστάμενο του Τμήματος/Γραφείου Πληρωμών και τους υπαλλήλους που υπηρετούν σε αυτό. Για τους εν λόγω υπαλλήλους δεν απαιτείται καμία περαιτέρω διατύπωση πλην της απόφασης τοποθέτησή τους στο οικείο Τμήμα/Γραφείο. Για τους προϊσταμένους του αντίστοιχου Τμήματος/Γραφείου απαιτείται η εξουσιοδότηση υπογραφής (Με εντολή ...) από τον οικείο ΓΔΟΥ με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν.4270/2014.

5. Αναφορικά με τις αρμοδιότητες του άρθρου 26 παρ. 1 του ν.4270/2014, του άρθρου 4 παρ. 1γ του πδ 80/2016 και του άρθρου 75 παρ. 5 του ν.4446/2016 (Α' 240), κατά το μέρος που αφορά την επικοινωνία με τον κύριο διατάκτη (Υπουργό/εκ του νόμου αρμόδιου οργάνου), θεωρείται διακριτή αρμοδιότητα και κρίνεται επιβεβλημένη η άσκησή της από το ίδιο τον ΓΔΟΥ πλην των περιπτώσεων εκείνων που η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται από τον προϊστάμενο της ΔΥΕΕ.

Γ. Ασυμβίβαστα κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την πληρωμή των δαπανών

1. α. Με τις διατάξεις του άρθρου 65 του ν.4270/2014 ορίζεται ότι τα καθήκοντα του διατάκτη είναι ασυμβίβαστα με τα καθήκοντα του προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών. Στις περιπτώσεις όπου ο προϊστάμενος των οικονομικών

υπηρεσιών ταυτίζεται με τον διατάκτη ή αυτός είναι αρμόδιος για οποιαδήποτε ενέργεια που τείνει στην ανάληψη υποχρέωσης σε βάρος πίστωσης της Γενικής Διεύθυνσης στην οποία προΐσταται, είναι υποχρεωμένος να εκχωρήσει την αρμοδιότητα δημοσιονομικής έγκρισης για δεσμεύσεις στο νόμιμο κατά τον Υπαλληλικό Κώδικα αντικαταστάτη του. Η παράβαση της υποχρέωσης του προηγούμενου εδαφίου συνιστά πειθαρχικό αδίκημα. Τα καθήκοντα του διατάκτη είναι ασυμβίβαστα με τα καθήκοντα του δημόσιου υπόλογου. Αν ο διατάκτης αναμικθεί στα καθήκοντα του τελευταίου, ευθύνεται ως δημόσιος υπόλογος.

β. Επιπρόσθετα, με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν.4270/2014 ορίζεται ότι για τους προΐσταμένους οικονομικών υπηρεσιών και τα από αυτούς εξουσιοδοτούμενα, ιεραρχικά υφιστάμενά τους όργανα, ισχύουν οι απαγορεύσεις και τα ασυμβίβαστα που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του ανωτέρω νόμου {εν. οι διατάξεις του ν.4337/2015 (Α' 129) με τις οποίες τροποποιήθηκε ο ν.4270/2014} για τους υπαλλήλους των ΥΔΕ.

γ. Σύμφωνα με το άρθρο 101 δεν επιτρέπεται η έκδοση ΧΕΠ στο όνομα υπαλλήλων που υπηρετούν σε ΥΔΕ ή ΔΟΥ ή διαχειρίζονται χρήματα και αξίες του Δημοσίου, εκτός αν πρόκειται για δαπάνες μετακινήσεως αυτών και για έξοδα διακινήσεως του μηχανογραφικού υλικού εισπραξέων και πληρωμών. Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 109 δεν επιτρέπεται η ανάθεση της διαχείρισης πάγιων προκαταβολών σε υπαλλήλους των ΥΔΕ και των ΔΟΥ.

δ. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 151 του ίδιου νόμου τα καθήκοντα των διαχειριστών χρημάτων, αξιών και υλικού του Δημοσίου (υπόλογος-διαχειριστής χρημάτων, αξιών και υλικού) είναι ασυμβίβαστα με τα καθήκοντα του διατάκτη και του εκκαθαριστή.

ε. Με τις διατάξεις του άρθρου 150 ορίζεται ότι οι δημόσιοι υπόλογοι διακρίνονται σε: ι) υπολόγους χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής και προσωρινών, ιι) διαχειριστές πάγιων προκαταβολών, ιιι) εφοριακούς και τελωνειακούς υπολόγους, ιιι) ειδικούς ταμίες, υ) υπολόγους νπδδ και στα και υι) διαχειριστές έργων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων.

2. Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτουν σαφώς τα παρακάτω ασυμβίβαστα καθήκοντα:

- Τα καθήκοντα του Διατάκτη με τα καθήκοντα του ΓΔΟΥ.
- Τα καθήκοντα του Διατάκτη με τα καθήκοντα του δημόσιου υπόλογου.

- Τα καθήκοντα των υπαλλήλων των ΥΔΕ, κατά συνέπεια και των ασκούντων τις σχετικές οικονομικές αρμοδιότητες, με:
  - ο τα καθήκοντα του υπολόγου ΧΕΠ, πλην των περιπτώσεων που ρητά ο νόμος ορίζει,
  - ο τα καθήκοντα του διαχειριστή πάγιας προκαταβολής,
  - ο τα καθήκοντα αυτών που διαχειρίζονται χρήματα και αξίες του Δημοσίου,

3. Επιπρόσθετα, είναι απαραίτητο να διαχωρίζονται τα καθήκοντα και κατά συνέπεια οι ευθύνες των υπαλλήλων – υπεύθυνων πληρωμών που παράγουν στο ΟΠΣΔΠ την Εντολή Μεταφοράς και Πίστωσης Λογαριασμού με εκείνα των εκκαθαριστών δαπανών, οι οποίοι εντέλλονται την πληρωμή. Και αυτό γιατί σύμφωνα με την διεθνή πρακτική οι υπάλληλοι που καταχωρίζουν τους κωδικούς IBAN & BIC, για την πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων με το προϊόν των εκδιδόμενων για την πληρωμή των απαιτήσεών τους από το Δημόσιο ΧΕ πρέπει να έχουν σαφώς διαχωρισμένα καθήκοντα από τους συναδέλφους τους που εγκρίνουν και εντέλλονται τις πληρωμές.

4. Σύμφωνα, εξάλλου, με τις βασικές αρχές της ελεγκτικής, μεταξύ των οποίων και η μη σύμπτωση στο ίδιο πρόσωπο ελεγκτή και ελεγχόμενου, και προκειμένου η οργανωτική δομή του Υπουργείου αλλά και το σύνολο των διοικητικών διαδικασιών που ακολουθούνται εντός της ΓΔΟΥ να υποστηρίζουν την αποτελεσματική μεν, χρηστή δε δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού μέσω της παραγωγής νόμιμων και κανονικών δαπανών, δόθηκαν οδηγίες με τις αριθ. 2/89424/ΔΠΓΚ/30.11.2012 (ΑΔΑ:Β4Μ4Η-ΖΓΩ) και 2/77786/0026/26.9.2016 (ΑΔΑ: 6ΞΓΑΗ-ΦΒΑ) εγκυκλίου.

5. α. Κατά συνέπεια, απαιτείται οι αρμοδιότητες Διατάκτη να ασκούνται εκτός Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών, πλην των περιπτώσεων εκείνων στις οποίες υπάγονται στη ΓΔΟΥ δομές χωρίς οικονομικό αντικείμενο (δεύτερο εδάφιο, παρ. 1, άρθρο 24 του ν.4270/2014). Στις περιπτώσεις αυτές, καθώς και στις περιπτώσεις της εκτέλεσης του προϋπολογισμού που αφορά την ίδια, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 65 του ν.4270/2014, ήτοι: «Στις περιπτώσεις όπου ο προϊστάμενος των οικονομικών υπηρεσιών ταυτίζεται με το διατάκτη ή αυτός είναι αρμόδιος για οποιαδήποτε ενέργεια που τείνει στην ανάληψη υποχρέωσης σε βάρος πίστωσης της Γενικής Διεύθυνσης στην οποία προΐσταται, είναι υποχρεωμένος να εκχωρήσει την αρμοδιότητα δημοσιονομικής έγκρισης για δεσμεύσεις στον νόμιμο κατά τον Υπαλληλικό Κώδικα αντικαταστάτη του».

β. Επιπρόσθετα, οι ασκούντες τις αρμοδιότητες των Διευθύνσεων/ Τμημάτων Προμηθειών δεν δύνανται να εμπλέκονται καθιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία δέσμευσης των πιστώσεων και πληρωμής των δαπανών (εκκαθάριση δαπάνης/έκδοση τίτλου πληρωμής/εξόφληση), ενώ οι προϊστάμενοι και υπάλληλοι που υπηρετούν στις Διευθύνσεις/ Τμήματα Οικονομικής Διαχείρισης & Προμηθειών δεν δύνανται να μετέχουν σε επιτροπές προμηθειών ή να ορίζονται διαχειριστές πάγιας προκαταβολής ή υπόλογοι ΧΕΠ.

γ. Τέλος, σημειώνεται ότι προϊστάμενοι και υπάλληλοι που υπηρετούν σε οργανικές μονάδες με καθαρά οικονομικό αντικείμενο δεν δύνανται να ασκούν αρμοδιότητες Διατάκτη, με εντολή του.

Κεφάλαιο Β' – Περιφέρειες

Τα αναφερόμενα στις παραγράφους Α' και Β' του Κεφαλαίου Α' της παρούσας ισχύουν εν γένει και για τις περιφέρειες, οι οποίες αποτελούν φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Ειδικότερα:

Α. Αρμοδιότητες Διατάκτη

1. α. Οι αρμοδιότητες των διοικητικών οργάνων (συλλογικών και μονοπρόσωπων) που εγκρίνουν και εκτελούν τον προϋπολογισμό της κάθε περιφέρειας καθορίζονται με τις διατάξεις του ν.3852/2010 (Α' 87). Σύμφωνα με τα άρθρα 159 επ. ο Περιφερειάρχης είναι ο προϊστάμενος των υπηρεσιών της περιφέρειας. Μεταξύ άλλων διατάσσει την είσπραξη των εσόδων της περιφέρειας και αποφασίζει για τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει η περιφέρεια και είναι διατάκτης των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

β. Το περιφερειακό συμβούλιο ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που ανήκουν στην περιφέρεια, εκτός από εκείνες που έχουν ανατεθεί με ρητή διάταξη σε άλλο όργανο της περιφέρειας ή έχουν μεταβιβαστεί από το ίδιο το συμβούλιο σε επιτροπή του.

γ. Η οικονομική επιτροπή είναι αρμόδια για την κατάρτιση σχεδίου του προϋπολογισμού της περιφέρειας και την εισήγηση στο περιφερειακό συμβούλιο για την ψήφιση, κατάρτιση, επεξεργασία, προέλεγχο του απολογισμού και υποβολή σχετικής έκθεσης στο περιφερειακό συμβούλιο, την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, εκτός από εκείνες που σύμφωνα με τις

κείμενες διατάξεις αποφασίζει το περιφερειακό συμβούλιο. Επίσης, αποφασίζει αιτιολογημένα για περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης εκτέλεσης έργων, προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών, την κατάρτιση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους της περιφέρειας ή δημόσιους υπαλλήλους.

2. Τον περιφερειάρχη όταν απουσιάζει ή κωλύεται ή έχει τεθεί σε αργία ή για οποιονδήποτε λόγο η θέση είναι κενή, στα καθήκοντα του τον αναπληρώνει ένας από τους αντιπεριφερειάρχες με τη σειρά αναπλήρωσης που αυτός έχει ορίσει.

3. α. Η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του περιφερειάρχη προς τους αντιπεριφερειάρχες διενεργείται με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι αντιπεριφερειάρχες με τη σειρά τους μπορούν για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους οι οποίες μεταβιβάζονται σε αυτούς από τον περιφερειάρχη να παρέχουν εξουσιοδότηση υπογραφής με εντολή τους σε προϊσταμένους υπηρεσιών της περιφέρειας. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι απαιτείται προσοχή κατά την έκδοση της σχετικής απόφασης προκειμένου να μην εξουσιοδοτείται σε υπαλλήλους που ασκούν αρμοδιότητες της οικονομικής υπηρεσίας η υπογραφή πράξεων που αφορούν σε ενέργειες διατάκτη.

β. Ειδικά, για την υποβολή του τεκμηριωμένου αιτήματος προς την αρμόδια οικονομική υπηρεσία (παρ. 3α του άρθρου 66 του ν.4270/2014 και 1α του άρθρου 4 του πδ 80/2016) το σχετικό έγγραφο δύναται να υπογράφεται από προϊσταμένους διευθύνσεων ειδικά εξουσιοδοτημένους για το λόγο αυτό. Στη συνέχεια, η οικονομική υπηρεσία προετοιμάζει το σχετικό φάκελο, ο οποίος με την εισήγηση του αρμόδιου οργάνου κατατίθεται στην οικονομική επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, για την έγκριση της δαπάνης. Αφού εγκριθεί η δαπάνη αρμοδίως, η αρμόδια οικονομική υπηρεσία προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 66 του ν.4270/2014 και του πδ 80/2016.

B. Αρμοδιότητες Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών

1. α. Οι αρμοδιότητες που καθορίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ανωτέρω νόμου ασκούνται από τον προϊστάμενο οικονομικών υπηρεσιών σύμφωνα με τον Οργανισμό της κάθε περιφέρειας.

β. Κατά συνέπεια, στις περιφέρειες ο ρόλος του προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών ασκείται είτε από τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικού της έδρας της περιφέρειας είτε από τον Γενικό Διευθυντή Εσωτερικής Λειτουργίας ή τον αρμόδιο Γενικό Διευθυντή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο Οργανισμό.

γ. Η αναπλήρωσή τους διέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν για τον οικείο φορέα και, εάν υπάρχει, από το καταστατικό του φορέα, εφόσον από τις διατάξεις του δημόσιου λογιστικού δεν προβλέπεται διαφορετική διαδικασία.

2. α. Οι προϊστάμενοι Οικονομικών Υπηρεσιών, με απόφασή τους, δύνανται να εξουσιοδοτούν ιεραρχικά υφιστάμενά τους όργανα, καθώς και προϊσταμένους γραφείων/αυτοτελών γραφείων, να υπογράφουν με εντολή τους πράξεις, βεβαιώσεις και τίτλους πληρωμής, σύμφωνα με τις οδηγίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Επισημαίνεται όμως ότι ο προϊστάμενος οικονομικών υπηρεσιών είναι ο υπεύθυνος για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του φορέα και μεριμνά για τη σύσταση και την εφαρμογή εσωτερικών δικλίδων στη δημοσιονομική διαχείριση, αναφορικά τόσο με τις δαπάνες όσο και με τα έσοδα της περιφέρειας.

β. Κατόπιν αυτών και για την ενιαία αντιμετώπιση του θέματος από όλες τις περιφέρειες, προτείνεται, αναφορικά με τις βεβαιώσεις δέσμευσης πίστωσης, τις πράξεις εκκαθάρισης και τους τίτλους πληρωμής κατά αρμόδιο όργανο υπογραφής η κλιμάκωση του ύψους των ως ακολούθως:

-Για τις Οικονομικές Υπηρεσίες που λειτουργούν σε επίπεδο Διεύθυνσης:

ι. Μέχρι του ποσού των 10.000 Ευρώ ο Προϊστάμενος του αρμόδιου τμήματος.

ιι. Από του ποσού των 10.001 Ευρώ και άνω ο προϊστάμενος της οικονομικής υπηρεσίας.

-Για τις Οικονομικές Υπηρεσίες που λειτουργούν σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης, δηλαδή ο οικονομικά υπεύθυνος είναι ο Γενικός Διευθυντής:

ι. Μέχρι του ποσού των 5.000 Ευρώ ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Τμήματος.

ιι. Από του ποσού των 5.001 Ευρώ και μέχρι του ποσού των 20.000 Ευρώ ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης.

ιιι. Από του ποσού των 20.001 Ευρώ και άνω ο αρμόδιος Γενικός Διευθυντής.

γ. Διευκρινίζεται ότι αναφορικά με τις ενέργειες/πράξεις που αφορούν στην εξόφληση των χρηματικών ενταλμάτων διενεργούνται/προσυπογράφονται και υπογράφονται αποκλειστικά από τον προϊστάμενο της Ταμειακής Υπηρεσίας και τους υπαλλήλους που υπηρετούν σε αυτήν.

Τέλος, τα ασυμβίβαστα που αναλύονται στην Παράγραφο Γ' του Α' Κεφαλαίου ισχύουν και για τους υπηρετούντες στις οικονομικές υπηρεσίες των περιφερειών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Προεδρία της Δημοκρατίας
2. Όλα τα Υπουργεία
  - α. Γραφεία κ.κ. Υπουργών
  - β. Γραφεία κ.κ. Αν. Υπουργών
  - γ. Γραφεία κ.κ. Υφυπουργών
  - δ. Γραφεία κ.κ. Γεν. Γραμματέων
  - ε. κ.κ. Προϊσταμένους Γεν. Διευθύνσεων
Οικονομικών Υπηρεσιών/Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών
/Οικονομικών Διοικ. Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
  - στ. Διευθύνσεις Διοικητικού και Οργάνωσης
  - ζ. ΓΔΟΣΥ/ΥΕΘΑ
3. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
  - α. Γραφεία κ.κ. Συντονιστών
  - β. κ.κ. Γεν. Δ/ντές Εσωτερικής Λειτουργίας
  - γ. Διευθύνσεις Οικονομικού και Διοικητικού
4. Ανεξάρτητες Αρχές
  - α. ΑΣΕΠ
  - β. Συνήγορο του Πολίτη
  - γ. Συνήγορο του Καταναλωτή
  - δ. Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση
  - ε. Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
  - στ. Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
  - ζ. Ανεξάρτητη Αρχή Δημόσιων Εσόδων
5. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
6. Περιφέρειες
  - α. Γραφεία κ.κ. Περιφερειαρχών
  - β. Γραφεία κ.κ. Αντιπεριφερειαρχών
  - γ. κ.κ. Γεν. Δ/ντές Εσωτερικής Λειτουργίας/Οικονομικών
  - δ. Δ/νσεις Διοικητικού/ Οικονομικού
  - ε. Δ/νσεις Διοικητικού-Οικονομικού

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Ελεγκτικό Συνέδριο
10^η Υπηρεσία Επιτρόπου
2. Όλες τις ΔΥΕΕ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Αναπλ. Υπουργού
3. Γραφείο κ.κ. Γενικών Γραμματέων
4. κ.κ. Γενικούς Διευθυντές
5. Όλες οι Διευθύνσεις της Κ.Υ. του Γ.Λ.Κράτους
6. Διεύθυνση Συντονισμού και Ελέγχου Εφαρμογής
Δημοσιολογιστικών Διατάξεων (5)

**Ο Αν. Υπουργός
Γεώργιος Χουλιαράκης**